

kötelezettség teljesítését, és így esetleg neki kell majd fizetnie a másik helyett.

Fontos tudni, hogy a váltó ugyan értékpapír, de nem tartozik az értékpapírok forgalombahozataláról, a befektetési szolgáltatásokról és az értékpapír-tőzsdéről szóló törvényünk hatálya alá. Ezt a törvényt indoklása a következőképpen magyarázza. „A törvény egyes értékpapírokat kivesz a törvény hatálya alól. Ezek azok az értékpapírok, amelyek sorozatban nem bocsáthatók ki (például váltó), kibocsátásukról más törvény rendelkezik (például kárptótlási jegy), illetve a törvény hatálya alá sorolása nem szükséges (például az állampapír zárt körű forgalombahozatala).”

Dr. Gellért Andor könyve jól érthető áttekintést és magyarázatokat kínál az olvasónak arról, hogy miben áll a váltó lényege, annak gazdasági szerepe. Bemutatja azokat a tényezőket, amelyek a váltó különleges minőségét adják. Részletes és mindenki számára könnyen megérthető ismertetést ad a váltó jogi hátteréről. A könyv második része igen alapos áttekintést ad a váltóra épülő banküzletekről. Bemutatja a váltóbeszedés és elfogadtatás külgazdasági gyakorlatát. Valószínűleg sokan itt találkoznak majd először a banki intézmény fogalmával. Mélyrehatóan foglalkozik a váltóelszámolással és visszleszámítolással. Számpéldákkal is elmagyarázza az ezekhez kapcsolódó diszkont számításokat, majd egy igen részletes példa következik egy váltó vásárlási megálapodás megszövegezésére.

A következő nagyobb rész a forfeitirozási ügyletet tárgyalja. Ez az ügylettípus leginkább közép-, ill. hosszú lejáratú, különböző időpontokban esedékes követeléssorozatok megvásárlásából áll, fix kamatozás mellett és a visszkereset jogának fenntartása nélkül. Hogy mit jelent és hogyan működik mindez a gazdasági élet gyakorlatában, azt a könyv mondja el nekünk.

„A rövid lejáratú finanszírozásnak Magyarországon még mindig alig ismert, és jóformán nem használt módja az akcepthitel. Nyugati források szerint a pénzfelvételek ez az egyik legősibb módja; egyes szerzők szerint a gyökerek a Krisztus születése előtti időkre vezethetők vissza...” – írja Gellért és az akcepthitel ismertetésének, alkalmazása bemutatásának szenteli könyve következő fejezetét. Ezt követően pedig még olyan érdekes és tanulságos részek sorakoznak, mint Példák angol nyelvű váltókra, Váltóalgebra, Idegen kifejezések magyarázata. Ez utóbbinál ugyan a szerző inkább csak a megfelelő magyar kifejezést adja meg, mintsem valódi magyarázatot, de ezzel is segít.

A könyvet az Igazságügyminiszter 1/1965. (I. 24.) IM számú rendeletének az azt módosító 4/1985. (IV. 13.) IM számú rendelettel egységes szerkezetbe foglalt szövege zárja a váltójogi szabályok szövegének közzétételéről.

***

Stefan Weiblen-

Gerő Ágnes

PriceWaterhouseCoopers

NÉMET- ANGOL- MAGYAR AUDIT SZÓTÁR

Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, 1999

Hasznos eszközt kínál a KJK új szótára. Ősi igazság, hogy nálunk mindenki úgy beszél angolul, ahogy a falujában a paptól tanulta – és nagyjából ez áll a németre is. A fiatal nemzedékek szerencsések: már túl tudnak lépni ezen. Bárhol és bárhogy is tanuljuk azonban a nyelvet, egy-egy szakterület sajátos kifejezőkészségét, nyelvhasználatát mindenképpen külön kell elsajátítanunk. Közhely számba megy, hogy bármilyen jól tudja is valaki a szakmát, ismeri annak fogalmait, és emellett bármilyen jól ismer általában egy idegen nyelvet, a kettő csak akkor jön össze, ha külön megtanulja a szakma kifejezéseit és szókészletét azon a nyelven is. Szinte törvényszerű, hogy az általános szótárak többnyire meglehetősen megbízhatatlanná válnak, vagy éppen nagyon is hiányosnak bizonyulnak, ha egy-egy szakterület egzotikusabb kifejezéseit keressük bennük. Ezért is kellene az olyan szakszótárak, mint amilyen ez az audit szótár.

A szótár használati értékét nagyban emeli, hogy a három nyelven megad-

ja a számlatükör-kivonat sorainak címszavait, továbbá németül és magyarul a mérleg és eredmény kimutatás sorainak címszavait a német Kereskedelmi Törvénykönyv alapján, ugyanezeket a magyar számviteli törvény alapján, és a mérleg és eredmény kimutatás címszavait magyarul és angolul a magyar számviteli törvény alapján.

Hősies vállalkozás a KJK új szótára. A szótárkészítők helyzete ugyanis még jóval nehezebb, mint amit az előzőekben vázoltunk. Ennek oka, hogy a szakma szóhasználata mindig és mindenütt szükségképpen igazodik ahhoz a gazdasági, adminisztratív és kulturális környezethez és főként ahhoz a szabályrendszerhez, amelyben azt művelik. Ez a környezet és ez a szabályrendszer pedig nyelvterületenként kisebb-nagyobb mértékben eltér egymástól. A szótár készítőinek ezért nem elég azt keresnie, hogy a különböző nyelveken hogyan felelnek meg egymásnak a kifejezések, a szavak, hanem azokat úgy kell párosítani, hogy a mögöttes tartalmak is egybevágnak. Ez pedig helyenként igencsak nehéz, majdhogynem reménytelen vállalkozás. Jellemző példát szolgáltatnak erre a cégjoggal kapcsolatos fogalmak. Az angolszász cégjog bizonyos vonatkozásokban jelentősen eltér a magyartól. Így vannak olyan, a cégjoghoz kapcsolódó angol kifejezések, amelyeknek egyszerűen nincs pontos magyar megfelelőjük. Aki ezt nem hiszi, próbálkozzék meg a shareholders' equity tökéletesen pontos magyarításával.

A KJK igényessége mellett a szótár nagy erénye, jó szakmai minőségének és megbízhatóságának

garanciája, hogy azt a világ egyik vezető könyvvizsgáló és tanácsadó cége, a PriceWaterhouseCoopers jegyzi.

***

Tom Copeland-Tim Koller-Jack Murrin VÁLLALAT-ÉRTÉKELÉS

Értékmérés és értékmaximáló vállalatvezetés

Panem-John Wiley&Sons, 1999

Kinek van szüksége megbízható vállalatértékelési módszerre, vagy legalábbis az értékelés megbízható eredményére? Meglehetően sokaknak.

➔ A komolyabb tőzsdei befektetőknek, hogy megalapozhassák a vásárlási és eladási döntéseiket. Ismeretes, hogy részvényvásárláskor a befektetők igen jelentős hányada számára nem a várható osztalék az elsődleges döntési tényező, hanem sokkal inkább az, vajon mennyiben számíthatnak arra, hogy a kérdéses részvény árfolyama a továbbiakban megemelkedik és ezzel ők tőkenyereségre tehetnek szert. Ehhez az egyik fontos információt annak elemzése adja, hogyan áll a részvények piaci árfolyama a cég értékéhez képest, megnyilvánul-e az árfolyamban számottevőbb alul- vagy felülértékeltetés. S jóllehet közismert tény, hogy többnyire nincs egyértelmű, közvelen összefüggés a cég gazdasági teljesítménye és részvénye árfolyamának alakulása között, a jövőbeni esélyek mérlegelésében a jól felkészült befektetők kisebb-nagyobb mértékben támaszkodnak a cég megítélésére, gazdasági helyzetének és teljesítményének elemzésére is.

➔ A kockázati tőkéseknek, és úgyszintén a befektetési alapok kezelőinek a portfóliók kialakításához és menedzseléséhez.

➔ Hasonló okból a befektetési szolgáltatóknak és mindazon egyéb vállalkozásoknak, amelyek szolgáltatás-ként végeznek vagyongazdálkodást.

➔ A vállalatok, vállalatrészek felvásárlásával és fúziójával üzletszerűen foglalkozó, vagy ehhez tanácsadást árusító tőkepiaci szereplőknek.

➔ Maguknak a nagyobb cégeknek a saját ilyen ügyleteikhez. Különösen nagy jelentőséget kaphat a vállalatértékelés az olyan ügyletekben, ahol két cég összeolvad, és meg kell határozni, hogy a kettő eredeti tulajdonosai milyen arányban kapjanak tulajdont az új cégben. Őket tekintve ez zéró összegű játszma, ahol az egyik tulajdonosi kör csak a másik rovására juthat előnyhöz.

➔ A tőkepiaci információk nyújtásával, ill. árusításával foglalkozó elemzőknek.

➔ Mindazoknak, akik számottevő értékű tulajdonhányadot birtokolnak egy cégben. Nekik ez több célra is kellhet. Mindenekelőtt, hogy tisztában legyenek annak tényeges értékével. Hogy az érték alakulásából megítélhessék, jól végzi-e a cégvezetés a dolgát. S hogy ösztönzésként a menedzsment díjazását a cég értékének alakulásához köthessék.

➔ A vállalatok menedzsmentjének.

Minél összetettebb, bonyolultabb a gazdaság, minél több benne a tényezők közötti kölcsönhatás, minél